

Lennik, Kroonstraat 73

Fase 1

Programma van Maatregelen

Auteurs:

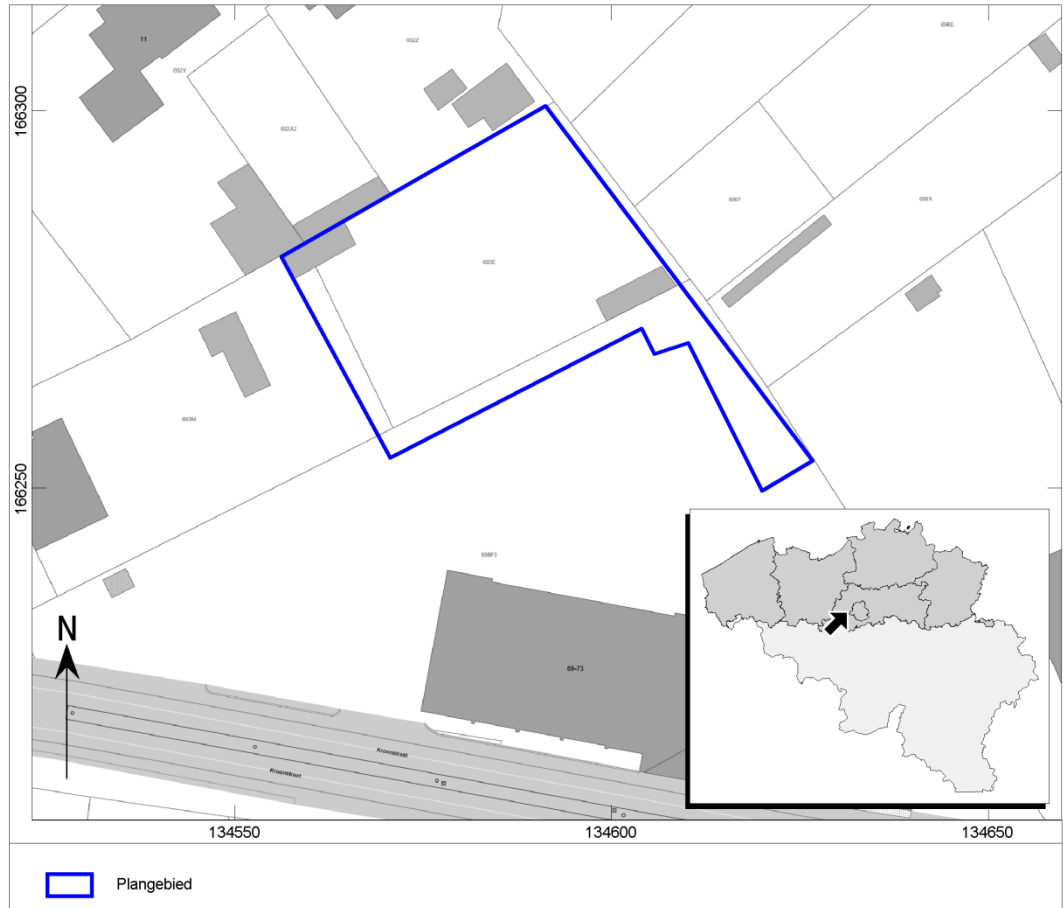
J. Siemons (veldwerkleider)

Autorisatie:

B.A.T.M. Weekers-Hendriks (OE/ERK/Archeoloog/2016/00095)

1 Inleiding

In opdracht van Colruyt Group heeft het Vlaams Erfgoed Centrum in juli 2017 een archeologienota opgesteld van de locatie Lennik, Kroonstraat 73¹ (ID 4319). Hierin werd ook het geadviseerd landschappelijk booronderzoek uitgewerkt. Aan de hand van de boringen werd een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. De onderzoeken zijn uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen uitbreiding van de bestaande bebouwing en parking. Het proefsleuvenonderzoek zal in twee fases uitgevoerd worden. Deze nota zal uitsluitend gaan over fase 1 (afb. 1).

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Gemotiveerd advies

2.1 Volledigheid van het onderzoek

Voor het plangebied is in het uitgestelde traject een bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. De resultaten worden hieronder per onderzoeksfase kort besproken.

2.1.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek toonde aan dat er aanwijzingen van Steentijd activiteiten, zoals Midden-Paleolithische artefacten gevonden zijn in de wijde omgeving. De enige Steentijd-vondst uit de nabije omgeving van het plangebied is een geslepen, vuurstenen bijl uit het Midden-Neolithicum, aangetroffen in de motte Sint-Kwintens-Lennik. De motte is opgehoogd met materiaal uit de nabije omgeving en het is

¹ Valentijn, 2017.

daarom mogelijk dat in de omgeving van de dorpskern, en dus ook in het plangebied, Steentijd vondsten aanwezig zijn, mits onverstoord.

De gemeente Lennik is ontstaan in een vruchtbare streek waardoor de Romeinse heirbaan tussen Asse en Bavai liep. Het oudst bekende toponiem, Liniacum, uit 877, lijkt dit te bevestigen: linea betekent 'weg' en het suffix -acum wijst op een (Romeins) villaterrein. In het centrum van Sint-Kwintens-Lennik is dan ook materiaal uit de Romeinse tijd aangetroffen (CAI-locatie 6.156), wat vermoedelijk afkomstig is van een nabijgelegen villa waarvan de exacte locatie niet bekend is. Maar ook buiten de historische dorpskern zijn Romeinse sporen aangetroffen zoals Romeinse munten, goud, aardewerk en graven (CAI-locatie 2.247 en 211.266). Ook is er een kuil met aardewerk uit de Vroege IJzertijd aangetroffen, wat aangeeft dat het gebied ook in vroegere perioden mogelijk activiteiten heeft gekend. Sommige van deze locaties zijn, net als het plangebied, vanaf de Nieuwe tijd onbewoond en ingericht voor agrarisch gebruik.

In de Middeleeuwen neemt het belang van Lennik verder toe. Wanneer de abdij op het einde van de 10de eeuw marktrechten krijgt, wordt een markt ingericht en ontstaat er een halle, een gasthuis, burcht en kerk. Ook in de Middeleeuwen zijn er aanwijzingen voor activiteiten buiten de dorpskern in de vorm van mogelijke resten van pottenbakkerijen (CAI-locatie 2.248, 3.409 & 3.410) en vermoedelijk leemontginningskuilen (CAI-locatie 2.643) met aardewerk. Ook het plangebied kan daarom Middeleeuwse activiteiten gekend hebben.

In de 18de en 19de eeuw worden er in het centrum van Sint-Kwintens-Lennik een aantal monumentale gebouwen opgericht en/of aangepast, zoals een kasteel (CAI-locatie 2.704), dekenij en een klooster voor de Franciscanessen. Het klooster en haar tuin grenzen gedeeltelijk aan de Kloosterstraat, aan de overzijde van het plangebied. Voor het plangebied zijn uit de Nieuwe en Nieuwste tijd enkel aanwijzingen voor agrarische activiteiten en er worden dan ook geen archeologische waarden uit deze perioden verwacht

Op basis van de bovenstaande gegevens kon worden gesteld dat het plangebied onvoldoende onderzocht is en dat de kans op eventuele archeologische sporen aanwezig is.

2.1.2 Landschappelijk Bodemonderzoek

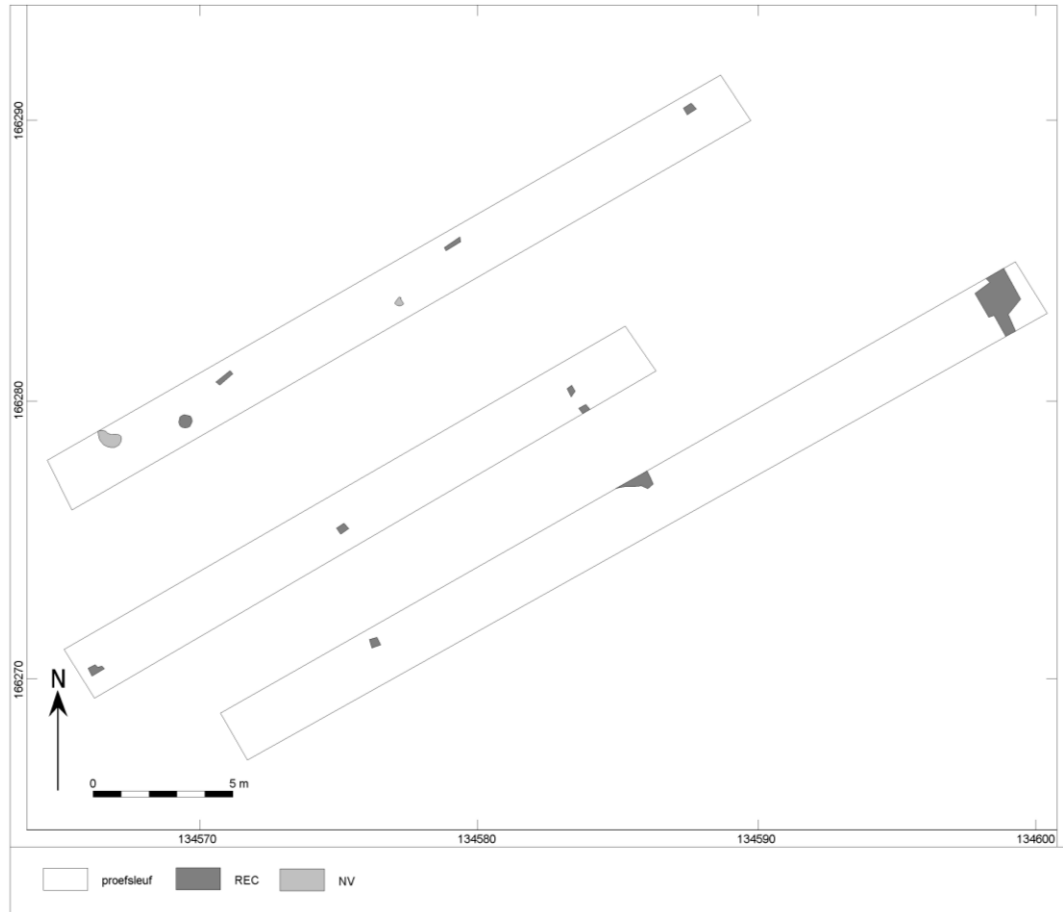
Een landschappelijk booronderzoek werd door het Vlaams Erfgoed Centrum uitgevoerd op 5 juli 2017. Het ging om 6 boringen op een grid van 30x30m. Het booronderzoek heeft binnen het plangebied aangetoond dat er sprake is van een (groten)deels intact gebleven natuurlijke bodemopbouw. Deze intacte bodemopbouw bestaat in de tuinzone uit vier bodemlagen: een C-, een Bt-, een antropogene Ah/Btp en een Ahp-horizont. In de parkingzone bestaat de bodemopbouw uit ook uit natuurlijke C- en Bt- horizonten met daarop lokaal nog een antropogene A/Btp horizont (boring 1) onder een dik pakket met recente ophogingslagen (boringen 1 en 2). De archeologische verwachting van het Midden-Paleolithicum tot en met de Volle Middeleeuwen blijft daardoor behouden.

Op basis van de bovenstaande gegevens kon worden gesteld dat het plangebied onvoldoende onderzocht is en dat de kans op eventuele archeologische sporen aanwezig is. Hierdoor werd een proefsleuvenonderzoek aangeraden.

2.1.3 Proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op maandag 5 november 2018 (afb. 2). Tijdens het onderzoek werden enkele sporen aangetroffen. Het ging enkel om natuurlijke verkleuringen en recente verstoringen en niet om archeologisch relevante sporen.

Vervolgonderzoek biedt door de afwezigheid van archeologische sporen in het plangebied weinig kans op kennisvermeerdering.

Afb. 2. Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek.

2.2 Impactbepaling

Het doel van de geplande werken is om Binnen het plangebied zal het bestaande winkelpand en bijbehorende parking worden uitgebreid. De uitbreiding van het winkelpand heeft een oppervlak van ca. 350 m³ en wordt gefundeerd door sleuven op staal tot 80 cm –mv. Op perceel 693e en langs de noordzijde van perceel 698f3 wordt de parking uitgebreid (totale opp. ca. 1000 m²). De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

2.3 Potentieel tot kennisvermeerdering

Vervolgonderzoek biedt door de afwezigheid van archeologisch relevante sporen in het plangebied weinig kans op kennisvermeerdering. Er werden alleen natuurlijke verkleuringen en recente verstoringen aangetroffen binnen het plangebied.

2.4 Bepaling van de maatregelen

Op basis van het bureauonderzoek is er sprake van een archeologische verwachting voor de periodes Midden-Paleolithicum tot de Nieuwe Tijd. Deze verwachting is gebaseerd op de landschapsgenese van het plangebied, de daarmee samenhangende bewoningsgeschiedenis en de aanblik van het plangebied op geraadpleegd historisch kaartmateriaal.

Uit de resultaten van het booronderzoek bleek dat de originele bodemopbouw redelijk bewaard is gebleven binnen het plangebied. Toch is verwachting voor het aantreffen van in situ steentijdvindplaatsen laag. Diepere sporen konden wel bewaard blijven in de bodem waardoor er nog steeds een verwachting was van sporen vanaf het Midden-Paleolithicum tot en met de Volle-Middleeuwen.

Omdat er een potentieel aan archeologisch waardevolle contexten was, is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden er enkele sleuven uitgegraven om uitspraak te doen over de aanwezigheid van archeologische sporen. Tijdens dit onderzoek bleek dat het plangebied geen archeologisch relevante sporen bevatte. Er werden enkel natuurlijke verkleuringen en recente verstoringen gevonden. Deze sporen bieden weinig potentieel op kennisvermeerdering.

Vervolgonderzoek in het plangebied biedt daarom weinig tot geen potentieel tot kennisvermeerdering. Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert dan ook om het plangebied van fase 1 vrij te geven. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied van fase 1 aan de Kroonstraat 73 te Lennik.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.